

Opetus- ja kulttuuriministeriö

00023 VALTIONEUVOSTO

kirjaamo@minedu.fi

normipurku@minedu.fi

Asia: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi perusopetuslain, lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, oppilas- ja opiskelijahuoltolain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Viite: OKM/29/010/2016

Iltakoulujen liitto (IKLO ry) antaa lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta laeiksi perusopetuslain, lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, oppilas- ja opiskelijahuoltolain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. Lausuntonne koskee aikuisten lukiokoulutuksen ja LUVA-koulutuksen rahoitusta. Koska aikuisten lukiokoulutuksen rahoitusta koskeva osuus on muuttunut sen jälkeen, kun IKLO ja AiRe antoivat lausunnon 12.8.2016 ehdotuksesta hallituksen esitykseksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 11 b § muuttamisesta, pidämme lausunnon antamista tarpeellisena.

Olemme aiemmassa lausunnossamme kommentoineet ehdotusta *taito- ja taideaineiden sekä terveystiedon* opiskelun muuttamisesta vapaaehtoiseksi myös niille opiskelijoille, jotka ennen 18 vuotta täytettyään aloittavat lukiokoulutuksen aikuisille tarkoitetun oppimäärän mukaan ja emme siksi käsittele asiaa tässä lausunnossa.

Maamme aikuislukioiden ja -linjojen erityisenä koulutuspoliittisena tehtävänä on pitkään ollut aikuisväestömme elinikäisen oppimisen mahdollistamisen ja maahanmuuttajille tarjottavan kotoutumiskoulutuksen järjestämisen ohella nuorten aikuisten syrjäytymisen ehkäisy. Monille opiskelijoista maamme aikuislukiot ja aikuislinjat ovat ainoa ja viimeinen mahdollisuus toisen asteen yleissivistävien opintojen tekemiseen. Vaikka aikuisille tarjottava lukiokoulutus ei ole yhtä kustannustehokasta kuin nuorisokoulutus, ovat sen tuottaman syrjäytymisen ehkäisyn kautta syntyvät kustannussäästöt merkittäviä.

Aikuisten lukiokoulutuksen rahoituksen aleneminen lakiesitysluonnoksessa esitetyllä tavalla 68 prosentista 65 prosenttiin yksikköhinnasta on ymmärrettävissä rahoituslaskelman perustana olevan alle 18-vuotiaiden aikuisten lukiokoulutuksessa opiskelevien lukumäärän muututtua

aiemmassa lakiesitysluonnoksessa esitellystä. Rahoituksen määräytyminen aikuisten lukiokoulutuksessa jatkossa oppimäärän perusteella eikä opintojen aloittamisiän mukaan on mielestämme järkevä uudistus, vaikka nyt esitetty 65 prosentin taso voi osoittautua liian matalaksi.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVAn) rahoituksen muuttamista koskevat perustelut lakiesitysluonnoksessa eivät aikuisten osalta sen sijaan ole hyväksyttäviä. Lakiesitysluonnos antaa ymmärtää, että aikuisille tarjottavan lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen rahoitus voisi olla nuorille tarjottavan koulutuksen rahoitusta merkittävästi matalampi, vaikka kummallekin ryhmälle tarjottavan koulutuksen oppimäärä, opetussuunnitelma ja sisällöt ovat samat. Lakiesitys viittaa siihen, että ero aikuisille ja nuorille tarjottavan opetuksen kestossa voisi olla rahoituksen määräytymiseen vaikuttava tekijä.

Aikuisille tarkoitetun opetuksen rahoituksen tason korottaminen on perusteltua, sillä kurssien määrä on kaikille sama lukioon valmistavassa koulutuksessa, vaikka opetuksen kesto eroaakin toisistaan ollen nuorilla keskimäärin 38 tuntia kurssia kohden ja aikuisilla keskimäärin 28 tuntia kurssia kohden. (s.13)

Eikö ole kuitenkin selvää, että rahoituksen tulee varsinaisen lukiokoulutuksen tavoin myös lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa perustua tarjottavan oppimäärän laajuuteen? LUVA-koulutuksesta on vain yksi opetussuunnitelma ja sen laajuus on 25 kurssia sekä nuorille että aikuisille. Tällöin myös rahoituksen tulee olla sama sekä nuorille että aikuisille.

Lakiesitysluonnoksen logiikka näyttäisi näiltä osin olevan ristiriidassa tällä viikolla eduskunnalle annetun opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamista koskevan lakiesityksen kanssa, jossa rahoitukseen tehtäväksi esitetyt muutokset aikuisten oppimäärän mukaan opiskelevien osalta juuri tähtäävät rahoituksen määräytymiseen oppimäärän perusteella, eikä esim. opintojen aloittamisiän mukaan.

Oletimme opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamista koskevan lakiesitysluonnoksen osalta, että lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen rahoitus olisi jatkossa rahoituslakiin esitettyjen muutosten myötä 1,21 kertaa lukiokoulutuksen yksikköhinta. Tämä olisi riittävä rahoitus LUVA-koulutuksen järjestämiseen aikuisten lukiokoulutusta järjestävien ylläpitäjien oppilaitoksissa. On huomattava, että useimmissa oppilaitoksissamme opiskelijoiden ryhmäkoot väistämättä jäävät suhteellisen pieniksi.

Muuttamalla aikuisten lukiokoulutuksen rahoitusta lakiesitysluonnoksessa esitetyllä tavalla saavutetaan hallituksen toimenpideohjelman mukainen pieni säästö, mutta osalle aikuislukioista vaikutukset tuovat merkittävän heikennyksen toimintaedellytyksiin. Toivomme, että ehdotuksemme voidaan huomioida lopullista lakiesitystä laadittaessa.

Jyväskylässä, 7.10.2016

Tarja Boe
Puheenjohtaja
Iltakoulujen liitto ry

LAUSUNNON KESKEINEN SISÄLTÖ

Aikuisten lukiokoulutuksen rahoituksen aleneminen lakiesitysluonnoksessa esitetyllä tavalla 68 prosentista 65 prosenttiin yksikköhinnasta on ymmärrettävissä rahoituslaskelman perustana olevan alle 18-vuotiaiden aikuisten lukiokoulutuksessa opiskelevien lukumäärän muututtua aiemmassa lakiesitysluonnoksessa esitellystä. Rahoituksen määräytyminen aikuisten lukiokoulutuksessa jatkossa oppimäärän perusteella eikä opintojen aloittamisiän mukaan on mielestämme järkevä uudistus, vaikka nyt esitetty 65 prosentin taso voi osoittautua liian matalaksi.

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVAn) rahoituksen muuttamista koskevat perustelut lakiesitysluonnoksessa eivät aikuisten osalta sen sijaan ole hyväksyttäviä. Lakiesitysluonnos antaa ymmärtää, että aikuisille tarjottavan lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen rahoitus voisi olla nuorille tarjottavan koulutuksen rahoitusta merkittävästi matalampi, vaikka kummallekin ryhmälle tarjottavan koulutuksen oppimäärä, opetussuunnitelma ja sisällöt ovat samat. Lakiesitys viittaa siihen, että ero aikuisille ja nuorille tarjottavan opetuksen kestossa voisi olla rahoituksen määräytymiseen vaikuttava tekijä

Lakiesitysluonnoksen logiikka näyttäisi näiltä osin olevan ristiriidassa tällä viikolla eduskunnalle annetun opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamista koskevan lakiesityksen kanssa, jossa rahoitukseen tehtäväksi esitetyt muutokset aikuisten oppimäärän mukaan opiskelevien osalta juuri tähtäävät rahoituksen määräytymiseen oppimäärän perusteella, eikä esim. opintojen aloittamisiän mukaan.

Oletimme opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamista koskevan lakiesitysluonnoksen osalta, että lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen rahoitus olisi jatkossa rahoituslakiin esitettyjen muutosten myötä 1,21 kertaa lukiokoulutuksen yksikköhinta. Tämä olisi riittävä rahoitus LUVA-koulutuksen järjestämiseen aikuisten lukiokoulutusta järjestävien ylläpitäjien oppilaitoksissa. On huomattava, että useimmissa oppilaitoksissamme opiskelijoiden ryhmäkoot väistämättä jäävät suhteellisen pieniksi

Muuttamalla aikuisten lukiokoulutuksen rahoitusta lakiesitysluonnoksessa esitetyllä tavalla saavutetaan hallituksen toimenpideohjelman mukainen pieni säästö, mutta osalle aikuislukioista vaikutukset tuovat merkittävän heikennyksen toimintaedellytyksiin. Toivomme, että ehdotuksemme voidaan huomioida lopullista lakiesitystä laadittaessa.